

Stockholm, 2025-06-17

Remiss – promemorian Utökad registerkontroll i utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter

U2025/01126

Kungl. Tekniska högskolan (KTH) har ombetts att inkomma med yttrande över ovan nämnda remiss. KTH avger därför följande remissvar.

Övergripande synpunkter

Promemorian innehåller tre separata och sinsemellan självständiga förslag. Det första förslaget rör utökade registerkontroller inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet. Det andra förslaget rör införandet av belastningsregisterkontroll vid antagning till vissa högskoleutbildningar. Det tredje förslaget rör ökade möjligheter att avskilja studenter och studerande på högskolan och yrkeshögskolan.

KTH avser endast att yttra sig över förslag två och tre då det är dessa som aktualiseras för lärosäten.

Det andra förslaget avseende införandet av belastningsregisterkontroll vid antagning till vissa högskoleutbildningar

KTH välkomnar förslaget om att det införs belastningsregisterkontroll omfattande de brott som anges i promemorian vid antagning till de aktuella utbildningarna. KTH vill dock samtidigt lyfta följande. KTH ser att risken med förslaget är att reservantagningen till de aktuella utbildningarna försvåras. Detta då det i dagsläget inte finns någon teknisk möjlighet att kontrollera sökande mot belastningsregistret mellan urval och antagning efter urval två, det vill säga vad avser efterantagning och reservantagning, i antagningssystemet. Konsekvensen av detta kan därför bli att lärosätena inte kommer kunna ta in sena ansökningar till de ifrågavarande utbildningarna. Detta då en manuell hantering riskerar att ta så lång tid att det i realiteten blir för sen för studenterna att påbörja utbildningen efter belastningsregisterkontrollen.

KTH finner att detta är extra problematiskt vad gäller just lärarutbildningarna som kämpar med söktrycket och andelen antagna studenter samt vad avser KTH:s särskilda uppdrag vad avser STEM utbildningar. Båda dessa kan, enligt

KTH:s mening, komma att påverkas negativt om inte tekniskt stöd finns för belastningsregisterkontroller efter urval två.

Det tredje förslaget avseende ökade möjligheter att avskilja studenter och studerande på högskolan och yrkeshögskolan

KTH ställer sig positiv till förslaget om ökade möjligheter att avskilja studenter. KTH vill dock framföra följande synpunkter. Enligt KTH:s mening kommer förslaget i nuvarande lydelse inte innebära någon betydande förändring för lärosätena. Att den föreslagna avskiljandegrunden görs beroende av att studenterna tidigare har varit föremål för disciplinära åtgärder på grund av ordningsstörande beteenden utgör en begränsning jämfört med det tidigare förslaget. Detta dels för att de beteenden som lärosätena skulle behöva ha möjlighet att agera mot och som visar att en student är uppenbart olämplig att bedriva högskolestudier inte alltid är sådant beteende som inryms i 10 kap. 1 § 1 st. 1 – 4 pp högskoleförordningen, dels för att ärenden i vissa fall (även om de inryms) inte alltid kan drivas så att disciplinära åtgärder kan vidtas på grund av rädsla hos såväl utsatt personal som studenter. Förslaget i nuvarande lydelse kommer därför inte ge lärosätena samma verktyg för att kunna komma till rätta med problem avseende personalens och studenternas trygghet samt arbetsmiljö som tidigare förslag hade gjort. KTH ser allvarligt på denna försämring i förslaget då lärosätenas behov av att ha ändamålsenliga och resurseffektiva verktyg för att kunna komma till rätta med problem i personalens och studenternas trygghet och arbetsmiljö är omfattande.

Enligt KTH behövs verktyg som ligger närmare det tidigare förslaget och som innebär att lärosätena kan agera snabbare än vad nuvarande förslag skulle innebära samt att lärosätena har utökade möjligheter att kunna vidta disciplinära åtgärder än vad man har idag. KTH gör en annan bedömning än den som framkommer i promemorian avseende exempelvis möjligheten att vidta disciplinära åtgärder vid trakasserier som inte är kopplade till diskrimineringsgrunderna och störande mot andra delar av verksamheten än verksamhet inom ramen för utbildningen (jmf Nils Jareborg, Disciplinansvar för studenter som fuskar eller stör, Högskoleverket 2002, s. 15 avseende att det är oklart i vilken omfattning en högskolas centralförvaltnings lokaler skyddas vid ordningsstörande beteenden och att endast en del av dem med fog kan sägas hysa verksamhet inom ramen för utbildningen).

KTH vill även belysa vikten av att regleringen avseende dataskydd beaktas.

Detta remissvar har sammanställts och utarbetats av Maria Palma-Hakim, chef för Förvaltningsjuridik.

Denna handling har hanterats digitalt och är därför inte undertecknad.

Anders Söderholm
Rektor